

Số: 04/HD-TTĐVNN

Xuân Trường, ngày 16 tháng 5 năm 2023

HƯỚNG DẪN

Biện pháp chăm sóc, bảo vệ đàn vật nuôi, nuôi trồng thủy sản mùa nắng nóng

Theo Trung tâm dự báo khí tượng thủy văn quốc gia, năm nay nắng nóng xuất hiện sớm, khả năng gay gắt và có nhiều ngày nắng nóng hơn so với năm 2022. Các đợt nắng nóng cũng sẽ dài hơn (khoảng 5 - 7 ngày) làm đàn vật nuôi, nuôi trồng thủy sản (NTTS) giảm khả năng thu nhận thức ăn, suy giảm sức đề kháng và dễ phát sinh dịch bệnh. Để hạn chế những bất lợi do nắng nóng gây ra cho đàn vật nuôi, NTTS, Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện hướng dẫn một số biện pháp chăm sóc, bảo vệ đàn vật nuôi, NTTS trong mùa nắng nóng như sau:

I. Đối với động vật trên cạn

1. Chuồng trại và mật độ chăn nuôi

- Chuồng trại cần đảm bảo chắc chắn, quét dọn vệ sinh sạch sẽ, thông thoáng; hàng ngày thu gom phân, rác thải, nước thải để xử lý bằng cách ủ phân sinh học, Biogas ...; không xả thải trực tiếp chất thải ra môi trường;

- Tăng cường hệ thống quạt thông gió, hệ thống phun sương hoặc giàn phun mưa trên mái, che lưới hoặc trồng nhiều cây xanh tạo bóng mát... để giảm nhiệt độ chuồng nuôi;

- Đối với chuồng nuôi nhốt cần giảm mật độ vật nuôi, mật độ nuôi thích hợp cho một số đối tượng vật nuôi chính như sau:

+ Trâu, bò: 4-6m²/con; Bê nghé: 2-3m²/con;

+ Lợn thịt: 2m²/con;

+ Lợn nái, đực giống: 3-4m²/con;

+ Gà thịt: 6-15 con/m² tùy theo trọng lượng;

+ Gà đẻ: Giai đoạn hậu bị: 6-8 con/m²; Giai đoạn gà đẻ: 4 - 6 con/m²;

- Sau những ngày nắng, nóng thường có những trận mưa to, gió lớn, sấm sét nhất là về đêm vì vậy chuồng trại cần gia cố đảm bảo chắc chắn, có hệ thống bạt che tránh mưa tạt, gió lùa,...; không để vật nuôi bị nhiễm lạnh đột ngột, đặc biệt là gia cầm;

2. Chăm sóc, nuôi dưỡng đàn vật nuôi

- Tăng số lượng máng uống, cung cấp đủ nước mát và sạch cho gia súc, gia cầm uống giúp giảm nhiệt độ cơ thể; che nắng cho bể nước và đường ống dẫn nước để nguồn nước uống của vật nuôi không bị nóng;

- Cho đàn vật nuôi ăn thức ăn xanh như rau, cỏ tươi, củ và các loại vitamin..., tăng cường chất đạm, giảm tinh bột, mỡ trong khẩu phần; chất lượng tốt, đảm bảo không ẩm mốc, không chứa độc tố, chất cấm; chuyển thời gian ăn vào lúc sáng sớm, chiều mát để tăng khả năng ăn;

- Tăng cường bổ sung các loại điện giải, khoáng chất, Vitamin (B.complex) nhất là vitamin C bằng cách pha vào nước uống nhằm tăng cường sức đề kháng;

- Những ngày nắng nóng, nhiệt độ cao, tắm cho gia súc 1-2 lần để hạ thân nhiệt;

- **Đối với đực giống:** phối giống hoặc khai thác tinh vào thời điểm sáng sớm hoặc chiều tối;

- **Đối với trâu, bò, dê:** Thời gian chăn thả buổi sáng từ 5 - 9 giờ; buổi chiều từ 16 - 18 giờ. Khi ngoài trời nắng gắt không chăn thả trong thời gian dài, nên nhốt gia súc và cho ăn tại chuồng hoặc buộc ở những nơi có cây xanh bóng mát.

3. Công tác phòng bệnh, vệ sinh thú y

- Vệ sinh dọn dẹp không gian bên trong chuồng nuôi, tháo gỡ các chi tiết không cần thiết để tạo không gian thông thoáng, giúp lưu thông không khí trong chuồng nuôi;

- Nếu dùng đệm lót sinh học cần giảm độ dày của lớp đệm để tránh làm nhiệt độ tăng cao. Ngoài ra, có thể sử dụng thêm các chế phẩm sinh học để hạn chế mùi hôi trong chuồng nuôi;

- Thường xuyên thu dọn, vệ sinh hàng ngày; khơi thông cống rãnh thoát nước, phát quang bụi rậm xung quanh khu chăn nuôi, xử lý nơi khu trú, sinh sản của muỗi, côn trùng đốt, giảm thiểu ô nhiễm môi trường và ngăn ngừa nguy cơ phát sinh dịch bệnh,...;

- Tăng cường dọn vệ sinh, định kỳ phun thuốc sát trùng chuồng trại, khu chăn nuôi, dụng cụ chăn nuôi (sử dụng các loại thuốc sát trùng thông dụng như Benkocid, Virkon, Hanamid, HanIod, xà phòng, nước vôi 20%...);

- Thực hiện tiêm phòng đầy đủ vắc xin cho đàn gia súc, gia cầm đến tuổi tiêm phòng theo quy định; thời gian tiêm phòng vào sáng sớm hoặc chiều tối; không tiêm quá nhiều loại vắc xin cho một vật nuôi trong cùng một lần tiêm;

- Thường xuyên kiểm tra, phát hiện sớm các vật nuôi ốm, bị bệnh để cách ly, điều trị, xử lý kịp thời. Khi phát hiện gia súc, gia cầm ốm chết bất thường hoặc nghi mắc các

bệnh truyền nhiễm nguy hiểm phải báo ngay cho cơ quan thú y để xác định rõ nguyên nhân gây bệnh và có biện pháp xử lý thích hợp không để dịch lây lan ra diện rộng.

II. Đối với Nuôi trồng thủy sản

1. Đối với thủy sản nuôi trong ao

- Kiểm tra bờ, cống ao để tránh hiện tượng rò rỉ nước; duy trì mực nước trong ao thường xuyên trên 1,5 m, tích cực tạo oxy cho ao nuôi bằng máy quạt nước, máy sục khí vào thời điểm 10-18h và sáng sớm; những nơi có điều kiện thay nước có thể bổ sung thêm từ 15-20% lượng nước mới vào ao dưới dạng phun mưa (tốt nhất vào sáng sớm);

- Dùng lưới chống nắng (*cao hơn mặt nước trên 2m*) che phủ 1/2 - 2/3 diện tích mặt ao để hạn chế bức xạ ánh sáng mặt trời, ổn định nhiệt độ nước trong ao, tránh gây sốc cho cá;

- Giảm 50% lượng thức ăn khi trời nắng nóng trên 35⁰C; bổ sung vitamin C, khoáng chất, chế phẩm sinh học vào thức ăn nhằm tăng cường sức đề kháng cho thủy sản;

- Thường xuyên vệ sinh ao nuôi, làm sạch và bảo vệ môi trường vùng nuôi. Khi cấp nước, thay nước ao nuôi cần kiểm tra kỹ các yếu tố môi trường nước trước khi lấy nước vào ao nuôi. Các hộ nuôi cần có ao chứa lắng để có nguồn nước phục vụ sản xuất thủy sản đảm bảo;

- Hàng tuần nên sử dụng vôi bột hòa tan tạt đều khắp ao để khử trùng nguồn nước và ổn định pH trong ao (*sử dụng vào buổi chiều mát, với lượng 2 - 4 kg vôi bột/100 m³ nước*);

- Thường xuyên kiểm tra môi trường và hoạt động của thủy sản nuôi, nhất là vào sáng sớm, chiều tối; sớm phát hiện những biểu hiện bất thường và kịp thời xử lý; chủ động thu hoạch thủy sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm.

b) Đối với thủy sản nuôi lồng bè

- Đảm bảo mật độ lồng nuôi phù hợp; sử dụng lưới chống nắng che bề mặt lồng bè nuôi để giảm ánh sáng trực tiếp xuống đáy lồng nuôi; đảm độ sâu luôn ở mức 2,5-3,0 m;

- Thường xuyên vệ sinh lồng bè, đảm bảo lồng nuôi thông thoáng, sạch sẽ để nước trong và ngoài lồng được lưu thông. Kiểm tra, tu sửa lại những nơi xung yếu bảo đảm lồng vững chắc, di chuyển lồng về nơi râm mát. Trong trường hợp bất lợi có biện pháp di chuyển lồng đến nơi thích hợp. Nếu không di chuyển được cần hạ thấp lồng xuống, đảm bảo độ sâu của lồng luôn ở mức 2,5 – 3 m. Nên dùng vôi bột cho vào túi vải treo ở các góc lồng nuôi để phòng bệnh;

- Giảm 50-70% lượng thức ăn hoặc ngừng cho ăn vào những ngày nắng nóng gay gắt; chọn loại thức ăn có hàm lượng dinh dưỡng cao kết hợp với việc bổ sung vitamin C, khoáng chất, chế phẩm để duy trì sức khỏe thủy sản nuôi;

- Thường xuyên theo dõi, kiểm tra sức khỏe thủy sản nuôi, thu gom thức ăn thừa, xác thủy sản bệnh, chết, vệ sinh lồng nuôi; treo túi vôi ở lồng nuôi để hạn chế sự phát triển của mầm bệnh;

- Chuẩn bị sẵn sàng máy sục khí, trang thiết bị cần thiết và nhiên liệu, vật liệu để ứng phó với các biến động môi trường, thời tiết, gió, bão ...; thường xuyên kiểm tra môi trường và hoạt động của thủy sản nuôi, nhất là vào sáng sớm, chiều tối; sớm phát hiện những biểu hiện bất thường và kịp thời xử lý.

Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp hướng dẫn một số biện pháp chống nóng cho đàn vật nuôi, NTTS để người chăn nuôi biết, chủ động thực hiện, giảm thiểu thiệt hại do nắng nóng gây ra, đảm bảo phát triển sản xuất chăn nuôi của huyện./

TRUNG TÂM DỊCH VỤ NÔNG NGHIỆP HUYỆN

